

Петренко Оксана

доктор педагогічних наук, професор,
завідувачка кафедри теорії і методики виховання
Рівненського державного гуманітарного університету,
м. Рівне, Україна
ORCID: 0000-0001-6906-3542,
e-mail: oksana.petrenko@rshu.edu.ua

Баліка Людмила

кандидат педагогічних наук, доцент,
доцент кафедри теорії і методики виховання
Рівненського державного гуманітарного університету,
м. Рівне, Україна
ORCID: 0000-0003-0042-7744
e-mail: liudmyla.balika@rshu.edu.ua

Бричок Світлана

кандидат педагогічних наук, доцент,
доцент кафедри педагогіки початкової,
інклюзивної та вищої освіти
Рівненського державного гуманітарного університету,
м. Рівне, Україна
ORCID: 0000-0001-8508-8395,
e-mail: brychok.zd@gmail.com

Гудовсек Оксана

кандидат педагогічних наук, доцент,
професор кафедри педагогіки початкової,
інклюзивної та вищої освіти
Рівненського державного гуманітарного університету,
м. Рівне, Україна
ORCID: 0000-0002-0933-7684
e-mail: oksana.hudovsek@rshu.edu.ua

**РОЛЬ ДИСЦИПЛІНИ «ТЕХНОЛОГІЯ ТА ОРГАНІЗАЦІЯ
НАУКОВИХ ДОСЛІДЖЕНЬ В ОСВІТІ» У ПІДГОТОВЦІ МАЙБУТНІХ
МАГІСТРІВ ПОЧАТКОВОЇ ОСВІТИ**

Анотація. У статті розглянуто роль навчальної дисципліни «Технологія та організація наукових досліджень в освіті» у підготовці майбутніх магістрів початкової освіти на основі узагальнення досвіду викладання дисципліни у Рівненському державному гуманітарному університеті упродовж дванадцяти років. Визначено мету, основні завдання курсу.

З'ясовано, що на практичних і лабораторних заняттях широко використовуються інтерактивні методи викладання, зокрема, «casestudy» (метод кейсів).

Доведено, що вагомим сегментом в освоєнні дисципліни є самостійна робота здобувачів вищої освіти, схарактеризовані завдання, що містять творчий характер.

Проаналізовано індивідуальні науково-дослідні завдання (ІНДЗ) з дисципліни; схарактеризовано технології підготовки пітч, доповідей і тез.

Акцентовано увагу на особливостях підсумкового контролю у вигляді тестів у Google формі як за кожним модулем, так і в цілому по курсу.

Визначено позитивні тенденції на основі наявного досвіду: підвищення ролі курсу у підготовці магістра спеціальності 013 Початкова освіта; врахування методологічних принципів наукового дослідження в обов'язкових і вибіркових компонентах освітньої програми; підбір теми магістерського дослідження ще при підготовці бакалаврів; формування відповідних якостей дослідника у процесі науково-дослідницької діяльності здобувачів через особистісно-діяльнісний підхід до навчання, проблемне навчання, діалогізацію освітнього процесу, оптимальне співвідношення індивідуальних і колективних форм організації навчання.

Доведено, що вивчення курсу сприяє підготовці висококваліфікованого фахівця, який володітиме найсучаснішими технологіями та методиками, виконуватиме наукове дослідження на засадах академічної доброчесності, буде ознайомлений з методологією виконання результатів наукового дослідження в освіті, вмітиме готувати й представляти доповіді, наукові статті, тези, кваліфікаційні роботи.

Ключові слова: навчальна дисципліна «Технологія та організація наукових досліджень в освіті», підготовка майбутніх магістрів початкової освіти, інтерактивні технології, «casestudy», пітч, самостійна робота, індивідуальні науково-дослідні завдання (ІНДЗ), тестовий контроль, позитивні тенденції.

Постановка проблеми. Сучасна підготовка магістра зі спеціальності 013 Початкова освіта в системі вищої педагогічної освіти в Україні передбачає, окрім засвоєння освітньої складової, проходження виробничої й науково-дослідної практики й підготовку кваліфікаційної роботи. Підготовка магістрів розглядається як науково-орієнтована підготовка фахівців більш високої кваліфікації, порівняно з бакалаврами, які здатні до «виконання професійних завдань науково-дослідницького та інноваційного характеру в галузі сучасної початкової освіти» (Рівненський державний гуманітарний університет, 2022). Вимоги до підготовки магістрів встановлені в офіційних нормативних документах (Професійний стандарт за професіями «Вчитель початкових класів закладу загальної середньої освіти», «Вчитель закладу загальної середньої освіти», «Вчитель з початкової освіти» (з дипломом молодшого спеціаліста); Стандарт вищої освіти. Другий (магістерський рівень) вищої освіти. Ступінь – «магістр». Галузь знань – 01 Освіта/Педагогіка, спеціальність – 013 «Початкова освіта»)(Міністерство розвитку економіки, торгівлі та сільського господарства

України (Мінекономіки), 2020; Міністерство освіти і науки України, 2021), а також в локальних нормативних актах відповідних закладів вищої освіти.

Державним стандартом вищої освіти ступеня «магістр» спеціальності 013 Початкова освіта формою атестації визначений публічний захист кваліфікаційної роботи магістра, яка «має передбачати інтеграцію знань та розв'язання складної спеціалізованої задачі або практичної проблеми початкової освіти у широких або мультидисциплінарних контекстах, за наявності неповної або обмеженої інформації, з метою розвитку нових знань та процедур» (Міністерство освіти і науки України, 2021).

Тому під час підготовки здобувачів освітнього ступеня «магістр» зі спеціальності 013 Початкова освіта особлива увага приділяється формуванню у майбутніх учителів початкової школи цілісного уявлення про науково-дослідний процес та логіку його побудови, здатності виконувати наукові дослідження на засадах академічної доброчесності, а також оприлюднювати й презентувати результати кваліфікаційної роботи на конференціях, семінарах й ін. Підготовка магістрів передбачає з першого по третій семестр виконання магістерської роботи – кваліфікаційного дослідження, яке є самостійним науковим дослідженням здобувача вищої освіти, підсумком теоретичної та практичної підготовки в межах реалізації освітньо-професійної програми підготовки магістрів, на підставі захисту якої на засіданні державної екзаменаційної комісії приймається рішення про присвоєння відповідної кваліфікації та видачу диплома (Сисоєва та Кристопчук, 2013).

Якість й ефективність виконання магістерського дослідження неможливі без знання технології та організації наукового дослідження. Тому у формуванні професійної компетентності майбутнього вчителя початкових класів закладу загальної середньої освіти особливої значущості набуває навчальна дисципліна «Технологія та організація наукових досліджень в освіті». Саме завдяки їй у майбутніх магістрів початкової освіти формується цілісне уявлення про науково-дослідний процес та логіку його побудови, здатність виконувати дослідження на засадах академічної доброчесності, формулювати і перевіряти гіпотези, а також презентувати результати магістерської роботи.

Аналіз останніх досліджень з проблеми. Проблема підготовки, організації та технології наукових досліджень в освіті досліджена в працях Т. Кристопчук й С. Сисоєвої (2013) (Сисоєва та Кристопчук, 2013), М. Мальської (2017) (Мальська, 2017), Н. Тверезовської й В. Сидоренко (2017) (Тверезовська та Сидоренко, 2017), М. Кудли й В. Коблик (2021) (Кудла та Коблик, 2021), О. Гудовсек й О. Петренко (2021) (Петренко та Гудовсек, 2021) й ін.

Особливості виконання магістерської роботи як самостійного теоретико-практичного наукового дослідження здобувачів освіти розкриті в працях О. Антонової (2017) (Антонова, 2017), Т. Турчин (Турчин, 2021) й ін.

Водночас, роль конкретної навчальної дисципліни у підготовці магістрів в аспекті формування науково-дослідницьких компетенцій на сьогодні ще не вивчена достатньою мірою.

Мета статті – проаналізувати роль дисципліни «Технологія та організація наукових досліджень в освіті» щодо підготовки майбутніх магістрів початкової

освіти й визначити позитивні тенденції на основі наявного досвіду її викладання.

Виклад основного матеріалу дослідження. У Рівненському державному гуманітарному університеті навчальна дисципліна «Технологія та організація наукових досліджень в освіті» викладається упродовж дванадцяти років. Метою її викладання є забезпечення загальної підготовки здобувачів, яка слугуватиме основою для їхньої практичної роботи, пов'язаної з виконанням наукового дослідження на засадах академічної доброчесності; ознайомлення з методологією виконання результатів наукового дослідження в освіті; формування у здобувачів вищої освіти вміння готувати й представляти доповіді, наукові статті, тези, кваліфікаційні роботи (Рівненський державний гуманітарний університет, 2021).

Для досягнення мети перед здобувачами поставлені такі основні завдання: визначення змісту та особливостей емпіричного, методичного та методологічного рівнів наукового дослідження; формування цілісного уявлення щодо змісту наукових методів дослідження; засвоєння здобувачами правил обрання предметної галузі дослідження, формулювання теми, мети, завдань, об'єкта, предмета дослідження; опанування здобувачами вищої освіти системного уявлення щодо структурних елементів наукової проблеми та наукових завдань; засвоєння здобувачами вищої освіти правил роботи з інформаційними ресурсами та композиціями наукових звітів; опанування здобувачами форми, порядку, документального забезпечення впровадження наукових результатів (Рівненський державний гуманітарний університет, 2021).

Процес вивчення навчальної дисципліни «Технологія та організація наукових досліджень в освіті» спрямований на формування певних компетентностей: інтегральної, загальних, фахових. Окрім цього, вивчення курсу передбачає формування у майбутніх магістрів програмних результатів навчання, що відображено в робочій програмі дисципліни (Рівненський державний гуманітарний університет, 2021).

Реалізація окресленої мети, завдань навчальної дисципліни, формування компетентностей й програмних результатів навчання відбувається на лекційних, практичних та лабораторних заняттях, у процесі самостійної роботи. Тематика лекційних занять розкрита у двох змістових модулях «Технологія наукових досліджень в освіті», «Організація наукових досліджень в освіті». Робота над написанням наукових статей, монографій, наукових доповідей і повідомлень».

Насамперед здобувачів знайомимо з методичними рекомендаціями, розробленими на факультеті, в яких розглянуто всі етапи процесу захисту кваліфікаційної роботи – від процедури обрання теми здобувачем на кафедрі та призначення наукового керівника до захисту роботи на засіданні експертної комісії, визначено та узагальнено вимоги щодо структури, змісту, обсягів написання роботи, розкрито особливості підготовки та оформлення супровідних документів, списку використаних джерел та додатків (Гудовсек, Петренко, Сілков, Сойчук, Суржук та Яковишина, 2022).

Під час вивчення курсу особлива увага приділяється питанням формулювання теми й актуальності наукового дослідження; визначенню мети, завдань, об'єкта і предмета дослідження; характеристики новизни дослідження, практичного значення, формуванню бібліографічного апарату наукових досліджень тощо.

У процесі викладання навчальної дисципліни увагу здобувачів вищої освіти зосереджуємо на такому етапі наукової діяльності, як планування та організація. Наголошуємо, що у процесі підготовки магістерського дослідження майбутній магістр повинен навчитися виконувати різноманітні функції: власне наукові, функції менеджменту й адміністрування; функції редактора, експерта, фахівця зі зв'язків з громадськістю. Дотримання вимог до мови наукового викладу є актуальною сучасною проблемою, яка потребує окремого розгляду.

Окремі теми курсу присвячені проблемі академічної доброчесності, позаяк у кваліфікаційній роботі не повинно бути академічного плагіату, фальсифікації та фабрикації. Під час занять майбутні магістри ознайомлюються з положенням університету про академічну доброчесність, з програмами перевірки текстів на запозичення, з техніками визначення відсотку плагіату й т. п. (Рівненський державний гуманітарний університет, 2019).

У підготовці здобувачів вищої освіти особливого значення набуває оволодіння ними методами наукових досліджень. При вивченні теми «Основи методології науково-дослідної діяльності» аналізується питання методу як способу досягнення мети, цілі, розв'язання конкретного завдання; проблема класифікації методів. Системне уявлення про методи наукового дослідження дає змогу поєднувати теоретичні й емпіричні методи; методи універсальні й спеціальні; встановлювати ієрархію залежностей і їх характер. Виділення й використання специфічних методів дослідження педагогічних явищ і процесів забезпечує врахування їх своєрідності й різноманіття, а також адекватність досліджень педагогічним реаліям.

Освоєння й застосування загальнонаукової методики підготовки магістерської роботи формує в дослідника уміння готувати публічну презентацію результатів свого дослідження, доповіді, наукові статті, тези. Особливу увагу приділяємо питанням підготовки до захисту й захисту кваліфікаційних робіт.

Крім цього, вивчення навчальної дисципліни створює єдину методичну основу для підготовки й проведення публічного представлення результатів, отриманих у магістерській роботі, оформлення тексту роботи, доповіді й презентації для процедури захисту й дискусії.

На практичних і лабораторних заняттях широко використовуємо інтерактивні методи викладання, зокрема, «casestudy» (метод кейсів), який не лише відіграє важливу роль в активізації процесу навчання здобувачів, зближенні з реальною практикою освіти, підвищенні ефективності професійної підготовки, розвитку навичок командної роботи й лідерських якостей, але й є ефективним методом у підготовці й проведенні наукових досліджень в педагогіці.

Упродовж останніх років практикуємо використання у викладанні дисципліни дослідницького кейсу, мета якого – вивчити «предмет» дослідження (певне явище/процес, виявити закономірності), спираючись на певну концепцію/теорію, яка інтегрована в самому кейсі. Найчастіше дослідницькі кейси спрямовані на вироблення припущення або підтвердження (перевірку) гіпотези, демонстрацію «типової» природи ситуації. У дослідницькому кейсі центральне місце займають ідеї, концепції/теорії, гіпотези, у той час, як емпіричний матеріал (переважно з первинних джерел) збирається у ході роботи, з метою наступної обробки. Етап, пов'язаний з прийняттям рішень, не передбачається. Характеристики контексту збираються й вивчаються в ході дослідження. Думка автора як результат дослідження включається в кейс. Підсумкові результати дослідницького кейса, як правило, повинні бути представлені у звіті, включаючи висновки й практичні рекомендації.

На нашу думку, використання «casestudy» для проведення наукових досліджень в педагогіці є доцільним й особливо корисним для аналізу реальних ситуацій і тих проблем, які відрізняються складністю, слабкою структурованістю, необхідністю врахування контексту в прийнятті рішень. При цьому дослідникові необхідно мати системне мислення, спиратися на застосування системного підходу й системного аналізу.

Об'єктом дослідження може виступати один заклад освіти, одне конкретне місце (група, клас), окрема людина (її поведінка), одна подія/процес.

Проведення дослідження на основі «casestudy» зазвичай передбачає використання певної сукупності різних методів і процедур збору й аналізу даних. Тому на початковому етапі здобувач повинен визначитися зі структурою (дизайном) свого дослідження. Це означає, що дослідження повинне бути сплановане здобувачем заздалегідь.

Основний принцип дизайну дослідження на основі «casestudy» передбачає вивчення складності, особливої природи й проведення детального аналізу однієї конкретної ситуації, врахування контексту. В якості базових методів для проведення досліджень можуть виступати як кількісні, так і якісні методи: анкетне опитування, інтерв'ю, включене спостереження, контент-аналіз, метод експерименту, фокус-групи й інші методи.

Вибір «casestudy» для проведення досліджень в педагогіці може бути зумовлений цілою низкою причин: існування актуальної, практично значимої проблеми, яку необхідно вирішити; необхідність скоротити час на проведення досліджень; можливість виконувати дослідження одним дослідником й враховувати його особистий досвід, наукові інтереси; погляди самого дослідника на виявлення й вивчення природи педагогічної реальності; проведення дослідження завжди пов'язане з генеруванням емпіричних даних; дослідження дає змогу дивитися на ситуацію в цілому (бачити взаємозв'язки, враховувати контекст), що особливо важливо для досліджень з педагогіки; воно забезпечує одержання цікавого, специфічного прикладу.

За роки використання методу нами виокремлені й окремі слабкі сторони досліджень на основі «casestudy», як-то: за результатами дослідження однієї конкретної ситуації важко виділити загальні й особливі характеристики;

узагальнення результатів дослідження є досить проблематичним; дослідження, швидше за все, буде відноситися до розряду якісних, а тому буде тяжіти радше до суб'єктивності, ніж до об'єктивності (з огляду на використовувані методи); дослідження генерує велику кількість інформації, оскільки використовується комбінація різних методів дослідження, кожен з яких має свої власні результати; дослідження вимагає ретельної обробки й систематизації даних, передбачає необхідність проведення логічного аналізу, системної інтерпретації отриманих результатів.

Приміром, емпіричне дослідження формування моральної компетентності майбутнього вчителя початкової школи в позааудиторній діяльності передбачає розробку програми дослідно-експериментальної роботи, педагогічних умов процесу формування досліджуваної якості майбутнього вчителя початкових класів у позааудиторній діяльності, систему позааудиторної діяльності (студентські наукові проблемні групи, наукові гуртки, дискусійні клуби, інтернет-кафе; студентські конференції, конкурси, олімпіади, тренінги, волонтерську діяльність тощо).

Отже, практичне використання методу кейсів передбачає розуміння здобувачами сутності «casestudy» як дослідницької стратегії, осмислення й уміле використання методології, розробку дизайну дослідження в педагогіці.

Вагомим сегментом в освоєнні дисципліни є самостійна робота здобувачів вищої освіти. Переважно використовуються завдання творчого характеру і є необхідними для розвитку інтелекту здобувачів, їхнього вміння оригінально мислити й реалізовувати теоретичні знання на практиці.

Навчальна дисципліна передбачає виконання індивідуальних науково-дослідних завдань (ІНДЗ). Ми пропонуємо перелік таких завдань: підготувати структурно-логічні схеми (класи наук; етапи проведення експерименту; методи дослідження); скласти програму дослідження, схему «Етапи проведення експериментальної роботи»; підготувати повідомлення на тему «Методи експериментального дослідження»; проаналізувати літературу з проблеми власного наукового дослідження й ін., або ж даємо змогу здобувачам освіти запропонувати власні завдання.

Упродовж трьох років дистанційного навчання ми практикуємо зі здобувачами освіти підготовку пітч – короткого словесного й візуального представлення своєї магістерської роботи, своєрідної презентації. Підготовлені пітчі здобувачі записують заздалегідь і надсилають тексти й відеозаписи в групу. Представлення триває від п'яти до семи хвилин і охоплює основні аспекти магістерського дослідження. Такий вид роботи не лише дає змогу майбутнім магістрам подолати страх публічного виступу, навчитися цікаво, стисло й логічно викласти необхідну інформацію, але й сприяє формуванню навичок побудови цікавої презентації.

Під час вивчення навчальної дисципліни майбутні магістри готують доповідь і тези як представлення своєї магістерської роботи.

Рівень засвоєння необхідного матеріалу здобувачами вищої освіти перевіряється за допомогою тестів контролю як за кожним модулем, так і в цілому по курсу. Нами в Google формах було розроблено низку варіантів тестових завдань з курсу.

Тож, реалізація у повному обсязі робочої програми навчальної дисципліни «Технологія та організація наукових досліджень в освіті» дає змогу підготувати здобувачів вищої освіти до успішного здійснення науково-дослідницької діяльності (підготовка кожним власної програми кваліфікаційного дослідження, визначення мети, завдань, об'єкта, предмета, обґрунтування методів дослідження й ін.); підготовки ними якісного наукового дослідження й успішного його захисту.

Здійснений аналіз викладання курсу «Технологія та організація наукових досліджень в освіті» дає змогу визначити позитивні тенденції на основі наявного досвіду: підвищення ролі зазначеного курсу у підготовці магістра спеціальності 013 Початкова освіта; врахування методологічних принципів наукового дослідження в обов'язкових і вибіркових компонентах освітньої програми; підбір теми магістерського дослідження ще при підготовці бакалаврів; формування відповідних якостей дослідника у процесі науково-дослідницької діяльності здобувачів через особистісно-діяльнісний підхід до навчання, проблемне навчання, діалогізацію освітнього процесу, оптимальне співвідношення індивідуальних і колективних форм організації навчання.

Висновки і перспективи подальших розвідок. Отже, досвід викладання навчальної дисципліни «Технологія та організація наукових досліджень в освіті» дає підстави для висновку, що її вивчення сприяє підготовці висококваліфікованого фахівця, який володітиме найсучаснішими технологіями та методиками, виконуватиме наукове дослідження на засадах академічної доброчесності, буде ознайомлений з методологією виконання результатів наукового дослідження в освіті, вмітиме готувати й представляти доповіді, наукові статті, тези, кваліфікаційні роботи.

Перспективи подальших досліджень, на нашу думку, полягають в аналізі специфіки підготовки магістерського дослідження з педагогіки в умовах дистанційного навчання.

СПИСОК ВИКОРИСТАНИХ ДЖЕРЕЛ

Рівненський державний гуманітарний університет, (2022). *ОПП «Початкова освіта»*. Рівне: РДГУ. 16 с. URL: https://www.rshu.edu.ua/images/osvitni_programi/2022/osv_prog_mag_013_poch_osvita_2022.pdf (дата звернення 8.05.2023).

Міністерство розвитку економіки, торгівлі та сільського господарства України (Мінекономіки). (2020). *Професійний стандарт за професіями «Вчитель початкових класів закладу загальної середньої освіти», «Вчитель закладу загальної середньої освіти», «Вчитель з початкової освіти» (з дипломом молодшого спеціаліста)*. URL: https://rada.info/upload/users_files/41868892/07679bad4b9af36be54148ac42826c1b.pdf (дата звернення 8.05.2023).

Міністерство освіти і науки України. (2021). *Стандарт вищої освіти. Другий (магістерський рівень) вищої освіти. Ступінь – «магістр». Галузь знань – 01 Освіта/Педагогіка, спеціальність – 013 «Початкова освіта»*. Київ. URL: <http://preschool.mdu.edu.ua/wp-content/uploads/2020/10/%D0%94%D0%95%D0%A0%D0%96%D0%90%D0%92%D>

0%9D%D0%98%D0%99-

%D0%A1%D0%A2%D0%90%D0%9D%D0%94%D0%90%D0%A0%D0%A2-
%D0%92%D0%98%D0%A9%D0%9E%D0%87-

%D0%9E%D0%A1%D0%92%D0%86%D0%A2%D0%98-013-%D0%9F%D0%9E-
%D0%BC%D0%B0%D0%B3%D1%96%D1%81%D1%82%D1%80-

%D0%9F%D0%A0%D0%9E%D0%95%D0%9A%D0%A2-03.21.pdf (дата звернення 8.05.2023).

Сисоєва, С. та Кристопчук, Т. (2013). *Методологія науково-педагогічних досліджень*: Підручник. Рівне: Волинські обереги. 360 с.

Мальська, М. (2017). *Організація наукових досліджень: навчальний посібник*. Київ: «Центр учбової літератури». 136 с.

Тверезовська, Н. та Сидоренко, В. (2017). *Методологія педагогічного дослідження: навч. посіб. для студентів вищ. навч. закл.* Київ: ЦНЛ. 440 с.

Кудла, М. та Коблик, В. (2021). *Основи наукових досліджень*. Умань: Сочінський М. М. 185 с.

Петренко, О. та Гудовсек, О. (2021). *Технологічні аспекти роботи над дисертацією: навч.-метод. посібн. для здобувачів вищої освіти ступеня доктор філософії (PhD)*. Рівне: РДГУ. 196 с.

Антонова, О. (2017). Магістерське дослідження як ефективний засіб упровадження інноваційних технологій у процес професійної підготовки фахівця. *Андрогогічний вісник: Наукове електронне періодичне видання*. Випуск 8. СС. 66–78.

Турчин, Т. (2021). Магістерська робота як кваліфікаційне дослідження. *Наукові записки. Серія «Психолого-педагогічні науки»; (Ніжинський державний університет імені Миколи Гоголя)*. № 3. СС. 29–37.

Рівненський державний гуманітарний університет, (2021). *Робоча програма навчальної дисципліни ОК 03 «Технологія та організація наукових досліджень в освіті»*. Рівне: РДГУ. URL: https://drive.google.com/file/d/1qlrasMeC_K1jmdtUKSWfISUGS7z_KiVu/view (дата звернення 8.05.2023).

Гудовсек, О., Петренко, О., Сілков, В., Сойчук, Р., Суржук, Т. та Яковина, Т. (2022). *Кваліфікаційна робота: методичні рекомендації до написання кваліфікаційних робіт для здобувачів ступеня вищої освіти «магістр» за спеціальністю 013 «Початкова освіта»*. Рівне: РДГУ. 36 с.

Рівненський державний гуманітарний університет, (2019). *Положення про академічну доброчесність в РДГУ*. URL: http://www.rshu.edu.ua/images/rshu/pol_acad_dobr_rshu.pdf (дата звернення 8.05.2023).

REFERENCES

Rivnenskyi derzhavnyi humanitarnyi universytet, (2022). *OPP “Pochatkova osvita”* [EPP “Primary Education”]. Rivne: RDHU. 16 s. URL: https://www.rshu.edu.ua/images/osvitni_programi/2022/osv_prog_mag_013_poch_osvita_2022.pdf (data zvernennia 8.05.2023). [in Ukrainian]

Ministerstvo rozvytku ekonomiky, torhivli ta silskoho hospodarstva Ukrainy (Minekonomiky). (2020). *Profesiyni standart za profesiiamy “Vchytel*

pochatkovykh klasiv zakladu zahalnoi serednoi osvity”, “*Vchytel zakladu zahalnoi serednoi osvity*”, “*Vchytel z pochatkovoi osvity*” (z *dyplomom molodshoho spetsialista*). [Professional Standard for the Professions “Primary School Teacher of a General Secondary Education Institution”, “Teacher of a General Secondary Education Institution”, “Teacher of Primary Education” (with a junior specialist diploma).]. URL:

https://rada.info/upload/users_files/41868892/07679bad4b9af36be54148ac42826c1b.pdf (data zvernennia 8.05.2023). [in Ukrainian]

Ministerstvo osvity i nauky Ukrainy. (2021). *Standart vyshchoi osvity. Druhyi (mahisterskyi riven) vyshchoi osvity. Stupin – “mahistr”. Haluz znan – 01 Osvita/Pedahohika, spetsialnist – 013 “Pochatkova osvita”* [Standard of Higher Education. The Second (Master’s) Level of Higher Education. Degree – “Master”. Field of Knowledge - 01 Education/Pedagogy, Specility - 013 “Primary Education”]. Kyiv. URL: <http://preschool.mdu.edu.ua/wp-content/uploads/2020/10/%D0%94%D0%95%D0%A0%D0%96%D0%90%D0%92%D0%9D%D0%98%D0%99-%D0%A1%D0%A2%D0%90%D0%9D%D0%94%D0%90%D0%A0%D0%A2-%D0%92%D0%98%D0%A9%D0%9E%D0%87-%D0%9E%D0%A1%D0%92%D0%86%D0%A2%D0%98-013-%D0%9F%D0%9E-%D0%BC%D0%B0%D0%B3%D1%96%D1%81%D1%82%D1%80-%D0%9F%D0%A0%D0%9E%D0%95%D0%9A%D0%A2-03.21.pdf> (data zvernennia 8.05.2023). [in Ukrainian]

Sysoieva, S. ta Krystopchuk, T. (2013). *Metodolohiia naukovo-pedahohichnykh doslidzhen: Pidruchnyk* [Methodology of Scientific and Pedagogical Research: Textbook]. Rivne: Volynski oberehy. 360 s. [in Ukrainian]

Malska, M. (2017). *Orhanizatsiia naukovykh doslidzhen: navchalnyi posibnyk* [Organisation of Scientific Research: a Textbook]. Kyiv: “Tsentr uchbovoi literatury”. 136 s. [in Ukrainian]

Tverezovska, N. ta Sydorenko, V. (2017). *Metodolohiia pedahohichnoho doslidzhennia: navch. posib. dlia studentiv vyshch. navch. zakl.* [Methodology of Pedagogical Research: a Textbook for Students of Higher Educational Institutions]. Kyiv: TsNL. 440 s. [in Ukrainian]

Kudla, M. ta Koblyk, V. (2021). *Osnovy naukovykh doslidzhen* [Fundamentals of Research]. Uman: Sochinskyi M. M. 185 s. [in Ukrainian]

Petrenko, O. ta Hudovsek, O. (2021). *Tekhnolohichni aspekty roboty nad dysertatsiieiu: navch.-metod. posibn. dlia здobuvachiv vyshchoi osvity stupenia doktor filosofii (PhD)* [Technological Aspects of Work on a Dissertation: a Study Guide for Applicants for Higher Education of the Degree of Doctor of Philosophy (PhD)]. Rivne: RDHU. 196 s. [in Ukrainian]

Antonova, O. (2017). *Mahisterske doslidzhennia yak efektyvnyi zasib uprovdzhennia innovatsiinykh tekhnolohii u protses profesiinoi pidhotovky fakhivtsia* [Master’s Research as an Effective Means of Introducing Innovative Technologies into the Process of Professional Training]. *Andrahohichniy visnyk: Naukove elektronne periodychne vydannia*. Vypusk 8. SS. 66–78. [in Ukrainian]

Turchyn, T. (2021). *Mahisterska robota yak kvalifikatsiine doslidzhennia* [Master’s Thesis as a Qualifying Research.]. *Naukovi zapysky. Seriiia “Psykholoho-*

pedagogichni nauky"; (Nizhynskyi derzhavnyi universytet imeni Mykoly Hoholia). No 3. SS. 29–37. [in Ukrainian]

Rivnenskyi derzhavnyi humanitarnyi universytet, (2021). *Robocha prohrama navchalnoi dysypliny OK 03 "Tekhnolohiia ta orhanizatsiia naukovykh doslidzhen v osviti"* [Work Programme of the Academic Discipline EC 03 "Technology and Organisation of Scientific Research in Education"]. Rivne: RDHU. URL: https://drive.google.com/file/d/1qlrasMeC_K1jmdtUKSWfISUGS7z_KiVu/view (data zvernennia 8.05.2023). [in Ukrainian]

Hudovsek, O., Petrenko, O., Silkov, V., Soichuk, R., Surzhuk, T. ta Yakovyshyna, T. (2022). *Kvalifikatsiina robota: metodychni rekomendatsii do napyssannia kvalifikatsiinykh robot dlia zdobuvachiv stupenia vyshchoi osvity "mahistr" za spetsialnistiu 013 "Pochatkova osvita"* [Qualification Paper: Methodological Recommendations for Writing Qualification Papers for Obtaining a Master's Degree in the Speciality 013 "Primary Education"]. Rivne: RDHU. 36 s. [in Ukrainian]

Rivnenskyi derzhavnyi humanitarnyi universytet. (2019). *Polozhennia pro akademichnu dobrochesnist v RDHU* [Regulations on Academic Integrity at RSHU]. URL: http://www.rshu.edu.ua/images/rshu/pol_acad_dobr_rshu.pdf (data zvernennia 8.05.2023). [in Ukrainian]

THE ROLE OF THE DISCIPLINE "TECHNOLOGY AND ORGANISATION OF SCIENTIFIC RESEARCH IN EDUCATION" IN THE TRAINING OF FUTURE MASTERS OF PRIMARY EDUCATION

Oksana Petrenko

Doctor of Sciences (in Pedagogy), Professor,
Head at the Department of Theory and Methods of Education,
Rivne State University for the Humanities,
Rivne, Ukraine
ORCID: 0000-0001-6906-3542,
e-mail: oksana.petrenko@rshu.edu.ua

Liudmyla Balika

Candidate of Pedagogical Sciences, Associate Professor,
Associate Professor at the Department of Theory and Methods of Education,
Rivne State University for the Humanities,
Rivne, Ukraine
ORCID: 0000-0003-0042-7744
e-mail: luidmyla.balika@rshu.edu.ua

Svitlana Brychok

Candidate of Pedagogical Sciences,
Associate Professor, Associate Professor
at the Department of Primary,
Inclusive and Higher Education Pedagogy,
Rivne State University for the Humanities,

Rivne, Ukraine
ORCID: 0000-0001-8508-8395
e-mail: brychok.zd@gmail.com

Oksana Hudovsek

Candidate of Pedagogical Sciences, Associate Professor,
Professor at the Department of Primary,
Inclusive and Higher Education Pedagogy,
Rivne State University for the Humanities,
Rivne, Ukraine
ORCID: 0000-0002-0933-7684
e-mail: oksanagudovsek@gmail.com

Abstract. The article considers the role of the discipline “Technology and Organization of Scientific Research in Education” in the training of future masters of primary education based on generalization of the experience of teaching the discipline at Rivne State University for the Humanities for twelve years. The purpose and main tasks of the course are defined.

It has been found that interactive teaching methods, in particular, the case study method, are widely used in practical and laboratory classes.

The author proves that an important segment in the development of the discipline is the independent work of higher education applicants and the tasks that are creative in nature are characterized.

Individual research tasks (IRTs) in the discipline are analyzed; technologies for preparing pitches, reports and abstracts are described.

Attention is focused on the peculiarities of the final control in the form of tests in Google Forms both for each module and for the course as a whole.

The article identifies positive trends based on the existing experience: increasing the role of the course in the training of a master's degree in the specialty 013 Primary Education; consideration of methodological principles of scientific research in the compulsory and elective components of the educational program; selection of the theme of master's research during the training of bachelor students; formation of relevant qualities of a scientist in the process of research and development activity of applicants through a personality-activity approach to learning, problem-based learning, the dialogue of the educational process, the optimal balance of individual and group forms of learning.

The current paper proves that studying the course contributes to the training of a highly qualified specialist who will operate with the most modern technologies and methods and conduct scientific research based on academic integrity. That specialist will be introduced to the methodology of implementing the results of scientific research in education and will be aware of the ability to prepare and present reports, scientific articles, theses, and qualification works.

Keywords: academic discipline “Technology and Organization of Scientific Research in Education”, training of future masters of primary education, interactive technologies, “case study”, pitch, independent work, individual research tasks, test control, positive trends.

Стаття надійшла до редакції 18.04.2023 р.